

Kvantifikované výroky a jejich negace

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřebu výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení.

Jakékoli další využití podléhá autorskému zákonu.

Kontakt: Zdena.Kmentova@gymnct.cz

Je toto sdělení výrok?

$$(\mathbf{a} + \mathbf{b})^2 = \mathbf{a}^2 + 2\mathbf{ab} + \mathbf{b}^2$$

– ne, protože nevíme, pro které prvky platí

tuto platnost vymezíme pomocí tzv.
KVANTIFIKÁTORŮ

- např. všichni, každý, žádný, některý, právě dva, aspoň 1, nejvýše 5,....
- výroky s kvantifikátory = **kvantifikované výroky**
- nejčastější kvantifikátory: **obecný
existenční**

Obecný (velký) kvantifikátor

– daná vlastnost platí **pro všechny prvky**

– zapisujeme: $\forall x \in R:$

– čteme: pro každý prvek
pro libovolný prvek
pro jakýkoliv prvek

Př: $\forall a, b \in R: (a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$

$\forall n \in N: n > 0$

→ obecný výrok

Existenční (malý) kvantifikátor

– danou vlastnost má **aspoň 1 prvek**

– zapisujeme: $\exists x \in R:$

– čteme: existuje alespoň 1 prvek dané vlastnosti

Př: $\exists n \in N: n > 0$

$\exists n \in N: n^2 > 0$

$\exists a, b \in R: (a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$

→ existenční výrok

Př. Rozhodněte, zda jsou výroky pravdivé:

$$\exists x, y \in \mathbf{R}: x^2 + y^2 = 0$$

$$\forall x, y \in \mathbf{R}: x^2 + y^2 = 0$$

$$\exists x \in \mathbf{R}: x^2 + 1 > 0$$

$$\forall x \in \mathbf{R}: x^2 + 1 > 0$$

Negace výroků s kvantifikátory

V	$\neg V$
$\forall x \in \mathbf{R}: \dots$ Každý prvek má danou vlastnost	$\exists x \in \mathbf{R}: \dots$ Alespoň 1 prvek nemá danou vlastnost
$\exists x \in \mathbf{R}: \dots$ Alespoň 1 prvek má danou vlastnost	$\forall x \in \mathbf{R}: \dots$ Žádný prvek nemá danou vlastnost

Př. Vyslov negace výroků:

v: Každý člověk je smrtelný.

u: Ve třídě je alespoň 1 okno otevřené.

Př. Vyslov negace výroků:

v: Každý člověk je smrtelný.

u: Ve třídě je alespoň 1 okno otevřené.

¬v: Existuje alespoň 1 člověk, který je nesmrtný.
Alespoň 1 člověk je nesmrtný.

¬u: Ve třídě jsou všechna okna zavřená.

Př. Daná přísloví považuj za výroky
a vyslov jejich negace:

Nic nového pod sluncem.

Bez práce nejsou koláče.

Žádný učený z nebe nespadl.

Kdo jinému jámu kopá, sám doní padá.

Alespoň jedna věc po sluncem
je nová.

zpět

Aspoň jeden koláč je bez práce.

Aspoň jeden učený z nebe spadl.

Aspoň jeden člověk, který kopá
jámu jinému, doní nespadne.

zpět